การแต่งกาย
ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หัวข้อนำเสนอ

- หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- ชนิดและประเภทของเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- การประดับกับเครื่องแบบชนิดต่าง ๆ
- การประดับตามหมายกำหนดการ
- แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

"การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับตามที่หมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการระบุไว้ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยและที่กำหนดในระเบียบนี้"

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2541

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2541
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2536
- กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลต่าง ๆ
- หมายกำหนดการ และกำหนดนัดหมายของราชการ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

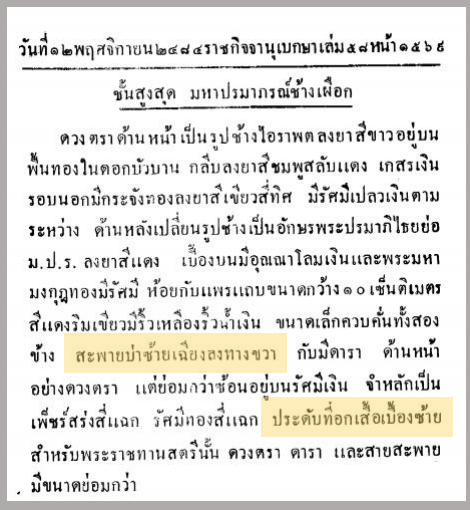

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๔๖๔

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราด้านหน้าเป็นรูปช้างไอราพตลงยาสีขาวอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีชมพูสลับแดง เกสรเงินรอบนอกมีกระจังทองลงยาสีเขียวสี่ทิศ มีรัศมีเปลวเงินตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีอุณาโลมเงินและพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีแดงริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดารา ด้านหน้าอย่างดวงตรา แต่ย่อมกว่าซ้อนอยู่บนรัศมีเงิน จำหลักเป็นเพชรร์สร่งสี่แฉก รัศมีทองสี่แฉก ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช 2484

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างประถมาภรณ์ แต่ย่อมกว่า และที่พระมหามงกุฎไม่มีรัศมี ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตรสวมคอ กับมีดาราอย่างประถมาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

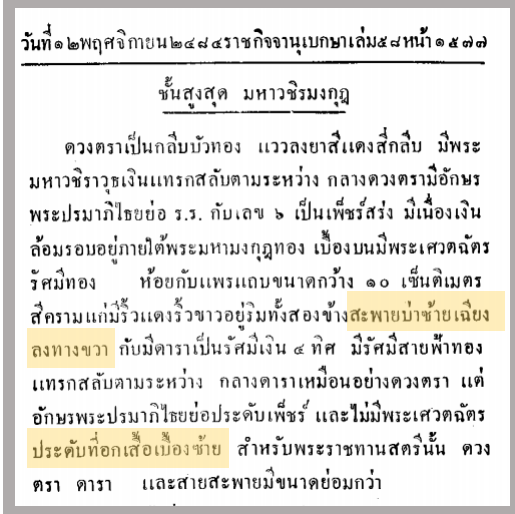

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๗๗

ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ

ดวงตราเป็นกลีบบัวทอง แววลงยาสีแดงสี่กลีบ มีพระมหาวชิราวุธเงินแทรกสลับตามระหว่าง กลางดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรส่ง มีเนื่องเงินล้อมรอบอยู่ภายใต้พระมหามงกุฎทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทอง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีคราม แก่มีริ้วแดงริ้วขาวอยู่ริมทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดาราเป็นรัศมีเงิน ๕ ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลับตามระหว่าง กลางดาราเหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชร์ และไม่มีพระเศวตฉัตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช 2484

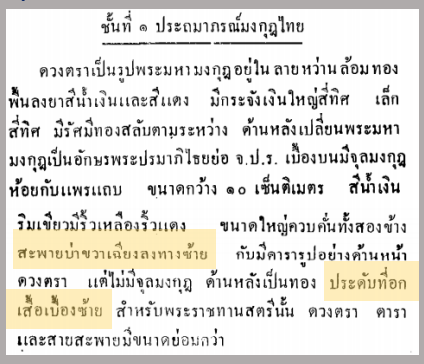

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทองพื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง มีกระจังเงินใหญ่สี่ทิศ เล็กสี่ทิศ มีรัศมีทองสลับตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนพระมหามงกุฎเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎ ห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีน้ำเงินริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วแดง ขนาดใหญ่ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย กับมีดารารูปอย่างด้านหน้าดวงตรา แต่ไม่มีจุลมงกุฎ ด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2541

- บททั่วไป
- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ (แบ่งตามชนิดและลักษณะการประดับ)
- การเริ่มประดับ
- การประดับสำหรับเครื่องแบบต่าง ๆ
  - เครื่องแบบเต็มยศ
  - เครื่องแบบครึ่งยศ
  - เครื่องแบบปกติขาว
  - เครื่องแบบปฏิบัติงาน
  - เครื่องแบบสโมสร
  - ผู้ที่ไม่มีเครื่องแบบเฉพาะ
  - ชุดสากลและชุดไทย (ประดับดุมเสื้อ)
- การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ
- การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยของชาวต่างประเทศ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2536

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ราชมิตราภรณ์ มหาจักรีบรมราชวงศ์ นพรัตนราชวราภรณ์ ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ รัตนวราภรณ์ ปฐมจุลจอมเกล้า เสนางคะบดี มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก มหาวชิรมงกุฎ ประถมาภรณ์ช้างเผือก ประถมาภรณ์มงกุฎไทย ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ มหาโยธิน ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ ทุติยจุลจอมเกล้า โยธิน วัลลภาภรณ์ ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ อัศวิน ตริตาภรณ์ช้างเผือก ตริตาภรณ์มงกุฎไทย ตติยดิเรกคุณาภรณ์ รามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ ตติยจุลจอมเกล้า

จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ตติยานุจุลจอมเกล้า จตุตถจุลจอมเกล้า เบญจมาภรณ์ช้างเผือก เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย เบญจมดิเรกคุณาภรณ์ วชิรมาลา

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2536

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เหรียญบำเหน็จกล้าหาญ เหรียญรามมาลา เข็มกล้ากลางสมร เหรียญรามมาลา เหรียญกล้าหาญหรือดุษฎีมาลาเข็มกล้าหาญ เหรียญชัยสมรภูมิ เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ 1 เหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ 2 ประเภทที่ 1 เหรียญราชนิยม เหรียญปราบฮ่อ เหรียญงานพระราชสงครามยุโรป เหรียญพิทักษ์รัฐธรรมนูญ เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ 2 ประเภทที่ 2 เหรียญศานติมาลา

เหรียญบำเหน็จในราชการ เหรียญดุษฎีมาลาเข็มราชการแผ่นดินหรือเข็มศิลปวิทยา เหรียญช่วยราชการเขตภายใน เหรียญราชการชายแดน เหรียญทองช้างเผือก เหรียญทองมงกุฎไทย เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ เหรียญเงินช้างเผือก เหรียญเงินมงกุฎไทย เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ เหรียญจักรมาลา หรือจักรพรรดิมาลา เหรียญศารทูลมาลา เหรียญบุษปมาลา เหรียญลูกเสือสรรเสริญ ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3 เหรียญลูกเสือสดุดี ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3 เหรียญลูกเสือยั่งยืน

เหรียญบำเหน็จในพระองค์พระมหากษัตริย์ เหรียญรัตนาภรณ์ ร.4 เหรียญรัตนาภรณ์ ร.5 หรือเหรียญดุษฎีมาลา เข็มราชการในพระองค์ เหรียญรัตนาภรณ์ ร.6 เหรียญรัตนาภรณ์ ร.7 เหรียญรัตนาภรณ์ ร.8 เหรียญรัตนาภรณ์ ร.9 เหรียญราชรุจิ ร.5 เหรียญราชรุจิ ร.6 เหรียญราชรุจิ ร.7 เหรียญราชรุจิ ร.9

เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก เช่น เหรียญบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ 9 เหรียญงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เหรียญที่ระลึกสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี เหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก 4 พฤษภาคม 2562

เหรียญกาชาด เหรียญกาชาดสดุดี ชั้นพิเศษ ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 เหรียญกาชาดสรรเสริญ เหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลช้างเผือก มงกุฎไทย และดิเรกคุณาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	มหาวชิรมงกุฎ	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์
ประถมาภรณ์ช้างเผือก	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์
ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	ตติยดิเรกคุณาภรณ์
ตริตาภรณ์ช้างเผือก	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์
จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก	จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย	เบญจมดิเรกคุณาภรณ์
เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์
เหรียญทองช้างเผือก	เหรียญทองมงกุฎไทย	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์
เหรียญเงินช้างเผือก	เหรียญเงินมงกุฎไทย	

ชนิดและประเภท ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ชนิดและประเภทของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. 2541

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
(แบ่งตามชนิดและลักษณะการประดับ)

บุรุษ

- มีสายสะพาย + มีดารา
- คล้องคอ + มีดารา
- คล้องคอไม่มีดารา
- ประดับหน้าอกเสื้อ

สตรี

- มีสายสะพาย + มี/ไม่มีดารา
- ประดับหน้าบ่าเสื้อ + มีดารา
- คล้องคอไม่มีดารา
- ประดับหน้าบ่าเสื้อ+ไม่มีดารา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายและมีดารา

ราชมิตราภรณ์

มหาจักรีบรมราชวงศ์

นพรัตนราชวราภรณ์

ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ

ปฐมจุลจอมเกล้า

รามาธิบดีชั้นที่ 1 (เสนางคะบดี)

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

มหาวชิรมงกุฎ

ประถมาภรณ์ช้างเผือก

ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

ปฐมดิเรกคุณาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายและมีดารา

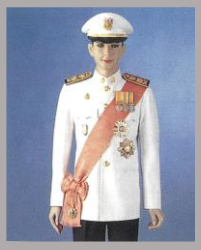

สายสะพายปฐมจุลจอมเกล้า

สายสะพายมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

สายสะพายมหาวชิรมงกุฎ

สายสะพายประถมาภรณ์ช้างเผือก

สายสะพายประถมาภรณ์มงกุฎไทย

สายสะพายปฐมดิเรกคุณาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายไม่มีดารา ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ฝ่ายใน)

การแต่งกายเต็มยศ สวมสายสะพาย และดวงตราทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษในชุดไทยบรมพิมาน

การแต่งกายครึ่งยศ ประดับดวงตราทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอในชุดไทยบรมพิมาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา และชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อมีดารา

ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ฝ่ายหน้า)
รามาธิบดีชั้นที่ 2 (มหาโยธิน)
ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
ทุติยดิเรกคุณาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดคล้องคอและมีดารา

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

รามาธิบดีชั้นที่ 2
(มหาโยธิน)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อและมีดารา

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา และชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อไม่มีดารา

ทุติยจุลจอมเกล้า (ฝ่ายหน้า)
รามาธิบดีชั้นที่ 3 (โยธิน)
ตริตาภรณ์ช้างเผือก
ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
ตติยดิเรกคุณาภรณ์
รามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ

ตริตาภรณ์ช้างเผือก

เครื่องแบบลูกเสือชาย เครื่องแบบลูกเสือหญิง
การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ และชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อ

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ฝ่ายหน้า)
รามาธิบดีชั้นที่ 4 (อัศวิน)
ตติยจุลจอมเกล้า
จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก
จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย
จตุตถดิเรกคุณาภรณ์
ตติยานุจุลจอมเกล้า
เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
เบญจมดิเรกคุณาภรณ์
เหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่าง ๆ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ และชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อ

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก

เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

เหรียญเงินมงกุฎไทย

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบชนิดต่าง ๆ

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบข้าราชการพลเรือน

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 71 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช 2478

ประดับแพรแถบย่อ

ประดับแพรแถบย่อหรือเหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากีคอพับ, คอแบะ)
- เครื่องแบบพิธีการ
  - เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง
  - เครื่องแบบปกติขาว
  - เครื่องแบบครึ่งยศ
  - เครื่องแบบเต็มยศ
  - เครื่องแบบสโมสร

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบข้าราชการพลเรือน

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 71 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช 2478

ประดับแพรแถบย่อ	• เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากีคอพับ, คอแบะ) • เครื่องแบบพิธีการ เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง
ประดับแพรแถบย่อหรือเหรียญราชอิสริยาภรณ์	เครื่องแบบปกติขาว
ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบสโมสร

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบเต็มยศ และครึ่งยศ

ชนิดมีสายสะพาย

เต็มยศ

ครึ่งยศ (ไม่สวมสายสะพาย)

ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ใกล้แนวรังดุม

ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติรองลงไป ประดับต่ำกว่า หรือเยื้องไปทางซ้ายของลำตัว

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบเต็มยศ และครึ่งยศ

การประดับตาราเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2 ดวง

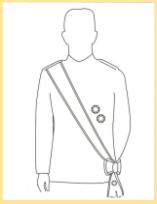
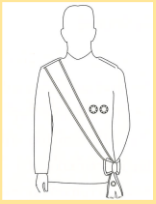
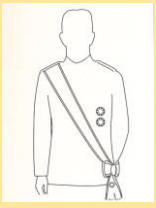

3 ดวง

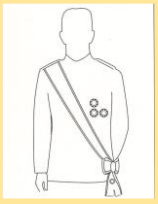
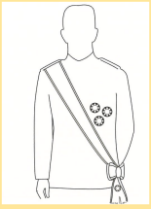
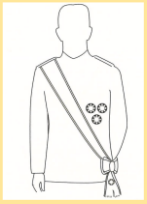

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบเต็มยศ และครึ่งยศ

ชนิดคล้องคอ

ชนิดประดับอกเสื้อและหน้าบ่าเสื้อ

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งกายเต็มยศ ครึ่งยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน

คล้องไว้ในปกเสื้อ ให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อ เหนือกระดุมเม็ดแรก หากมีสองดวง ลำดับเกียรติรองลงมาอยู่ใต้กระดุมเม็ดที่สอง

บุรุษ ประดับเหนือปกกระเป๋าเสื้อเบื้องซ้าย
สตรี ประดับหน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้ายพองาม เรียงลดหลั่นลงไป ปลายบ่าซ้าย

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบปกติขาว

ประดับแพรแถบย่อ

ประดับเหรียญ

บุรุษ ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าซ้าย
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

เครื่องแบบสโมสร ชุดสากลและชุดไทย

เครื่องแบบสโมสร

สโมสร ก

ลักษณะเช่นเดียวกับ
เครื่องแบบเต็มยศ

สโมสร ข และ ค

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
(เฉพาะชนิดประดับอกเสื้อ
ให้ประดับโดยย่อส่วน)

การประดับดุมเสื้อ
ในชุดสากลและชุดไทย

ประดับดุมเสื้อที่เบื้องซ้ายของเสื้อ เพียงตระกูลเดียว

ชุดสากล ประดับที่ปกเสื้อส่วนล่าง

ชุดไทย บุรุษ ประดับบริเวณปากกระเป๋าเสื้อ
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

- แพรแถบย่อและดุมเสื้อ

แพรแถบย่อ

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

- แพรแถบย่อและดุมเสื้อ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก (ตั้งแต่ชั้น บ.ช. ขึ้นไป)

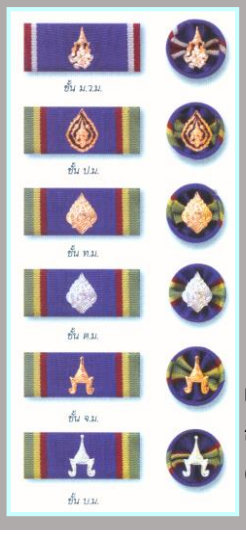

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ตั้งแต่ชั้น บ.ม. ขึ้นไป)

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบต่าง ๆ

แพรแถบย่อและดุมเสื้อ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
(ตั้งแต่ชั้น บ.ภ. ขึ้นไป)

การประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามหมายกำหนดการ

หมายกำหนดการ
การแต่งกาย
แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

หน้า ๗
เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๑๘ ข ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗

ที่ ๑๙/๒๕๕๗

หมายกำหนดการ

เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๕๗

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ผู้ใช้อำนาจหน้าที่นายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับพระบรมราชโองการเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า โดยที่ได้มีการแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กำหนดเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต

เวลา ๑๕ นาฬิกา เสด็จออก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงยืนหน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร มหาดเล็กรัวกรับ ชาวม่านไชพระวิสูตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่ง แตร มโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อสุดเสียงประโคมแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จบแล้ว มหาดเล็กรัวกรับ ชาวม่านปิดพระวิสูตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่ง แตร มโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินลงจากพระที่นั่งอนันตสมาคม ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

สำนักพระราชวัง
วันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

หมายกำหนดการ
การแต่งกาย
แต่งเครื่องแบบเต็มยศ
สายสะพายช้างเผือก

หน้า ๙
เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๑ ข ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒

ที่ ๒๔/๒๕๖๑

หมายกำหนดการ

ถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
และ
พระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

เลขาธิการพระราชวัง รับพระราชโองการเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า การถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กำหนด ดังนี้

วันจันทร์ที่ ๑๐ ธันวาคม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้าตึกรัฐสภา พระราชวังดุสิต

เวลา ๑๖ นาฬิกา ทรงวางพุ่มดอกไม้ของส่วนพระองค์ และทรงวางพุ่มดอกไม้ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการ พระสงฆ์ ๑๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว ทรงประเคนผ้าไตร และจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายช้างเผือก

สำนักพระราชวัง
วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑

หน้า ๔
เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๓ ข ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

ที่ ๑๑/๒๕๖๑

หมายกำหนดการ

วันที่ระลึกพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
พุทธศักราช ๒๕๖๑

เลขาธิการพระราชวัง รับพระราชโองการเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ทางราชการได้กำหนดเป็นวันที่ระลึกพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้จัดให้มีการถวายราชสักการะ ณ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้าตึกรัฐสภา พระราชวังดุสิต

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม เจ้าพนักงานเตรียมการและแต่งพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้าตึกรัฐสภา พระราชวังดุสิต ไว้พร้อม

เวลา ๑๔ นาฬิกา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงวางพวงมาลาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงวางพวงมาลาของส่วนพระองค์ และทรงจุดธูปเทียนถวายราชสักการะพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วเสด็จกลับ

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบปกติขาว

สำนักพระราชวัง
วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

หมายกำหนดการ
การแต่งกาย
แต่งเครื่องแบบปกติขาว

หน้า ๓
เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๖ ข ราชกิจจานุเบกษา ๓ เมษายน ๒๕๖๐

ที่ ๙/๒๕๖๐

หมายกำหนดการ

พระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับพระราชโองการ เหนือเกล้า ฯ สั่งว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กำหนดการพระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังรายการต่อไปนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ เมษายน เจ้าพนักงานเตรียมการพระราชพิธี ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ไว้พร้อม

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระที่นั่งอัมพรสถาน ไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต

เวลา ๑๕ นาฬิกา เสด็จออก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงยืนหน้าพระราชอาสน์ หน้าพระที่นั่งพุดตานกาญจนสิงหาสน์กายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร แวดล้อมด้วยเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศ มหาดเล็กรักราบ ชาวม่านเปิดพระวิสูตร ชาวพนักงาน ประโคมกระทั่งแตรมโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี พระบรมวงศานุวงศ์ องคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูต สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรอิสระ ข้าราชการฝ่ายทหารและพลเรือน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามตำแหน่งเป็นหางสมาคม

เมื่อสุดเสียงประโคมแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ราชเลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เชิญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว พระราชทานแก่นายกรัฐมนตรี เจ้าพนักงานอาลักษณ์ กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประทับพระราชลัญจกรแล้วเชิญไปประดิษฐานบนพานทองที่เสาบัวหน้ามหาสมาคม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้อาลักษณ์กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อ่านกระแสพระราชปรารภประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จบแล้ว ชาวพนักงานประโคมย้องชัยสังข์ แตร ดุริยางค์ ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ยิงปืนใหญ่ฝ่ายละ ๒๑ นัด และวัดทั่วราชอาณาจักรย่ำระฆังและกลอง

ครั้นสุดเสียงปืนใหญ่ มหาดเล็กรักราบ ชาวม่านเปิดพระวิสูตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่งแตรมโหระทึก วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ไว้ทุกข์ สายสะพายนพรัตนราชวราภรณ์ หรือสายสะพายสูงสุด

สำนักพระราชวัง
วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

หมายกำหนดการ การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ไว้ทุกข์
สายสะพายนพรัตนราชวราภรณ์ หรือสายสะพายสูงสุด

หมายกำหนดการ
การแต่งกาย เต็มยศ
สวมสายสะพายตระกูลต่าง ๆ

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๕ ข ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ที่ ๒๑/๒๕๖๑

หมายกำหนดการ

พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน
พุทธศักราช ๒๕๖๑

วัน	เวลา	กระบวน	วัด	แต่งกาย
			สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
พฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	ราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระเชตุพนวิมลมังคลาราม	เต็มยศ จักรี
			สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
ศุกร์ ที่ ๒ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	บวรนิเวศวิหาร มหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์	เต็มยศ จักรี หรือข้าเฝือก
			สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
เสาร์ ที่ ๓ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	สุทัศนเทพวราราม อรุณราชวราราม	เต็มยศ นพรัตนฯ หรือข้าเฝือก
			สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	
อาทิตย์ ที่ ๔ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	เบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ราชโอรสาราม	เต็มยศ จักรี หรือมงกุฎไทย
			สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี	
จันทร์ ที่ ๕ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	ราชาธิวาส	เต็มยศ จักรี หรือข้าเฝือก
			พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ	
อังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	สุวรรณดาราราม นิเวศธรรมประวัติ	เต็มยศ จักรี

หมายกำหนดการ
การแต่งกาย ครึ่งยศ
และปกติขาวประดับเหรียญ

หน้า ๖
เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๙ ข ราชกิจจานุเบกษา ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ที่ ๙/๒๕๕๙

หมายกำหนดการ

พระราชกุศลทักษิณานุปทาน
และ
พระราชพิธีฉัตรมงคล
พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

วัน	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		ทักษิณานุปทาน		
อังคารที่ ๓	๑๗.๐๐ น.	สวดมนต์ เทศน์กัณฑ์ ๑ สดับปกรณ์	พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย	ครึ่งยศ
		ฉัตรมงคล		
พุธที่ ๔	๑๕.๐๐ น.	ประกาศพระราชพิธีฉัตรมงคล เจริญพระพุทธมนต์	พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย	ครึ่งยศ
พฤหัสบดีที่ ๕	๐๘.๐๐ น. ๑๗.๐๐ น.	ถวายบังคมสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช	ปราสาทพระเทพบิดร	สุภาพ
	๑๐.๓๐ น.	เสี่ยงพระ สมโภชราชกกุธภัณฑ์	พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย	ปกติขาว ประดับเหรียญ

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามหมายกำหนดการ

หมายกำหนดการ	สายสะพาย/ดวงตรา	ดารา	แพรแถบย่อ	เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เต็มยศ ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายตามที่ระบุ (กรณีไม่ได้รับพระราชทานตามที่ระบุ สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน)	✓	-	✓
เต็มยศ ไม่ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน	✓	-	✓
ครึ่งยศ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	✓	-	✓
ปกติขาว	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	✓	-
ปกติขาว ประดับเหรียญ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	-	✓

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เว็บไซต์เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย สลค.

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

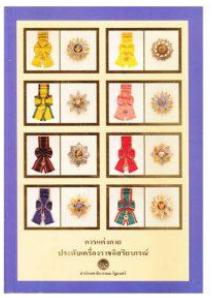

การแต่งกายประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

ประมวลกฎหมาย
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

หนังสือที่จัดทำโดย สลค.

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. 0 2280 9000

กลุ่มงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต่อ 1861 – 1863
(กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์)

กลุ่มงานทะเบียนฐานันดร ต่อ 1871 – 1874
(ตรวจสอบประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์)

กลุ่มงานอาลักษณ์ ต่อ 1821 – 1823
(ข้อมูลหมายกำหนดการและกำหนดนัดหมายของทางราชการ)

www.soc.go.th